

Số: 198 /TTr-UBND

Quảng Trị, ngày 06 tháng 10 năm 2022

TỜ TRÌNH

Đề nghị Hội đồng nhân dân tỉnh ban hành Nghị quyết thông qua Đề án huy động nguồn lực thực hiện chính sách hỗ trợ xây mới nhà ở cho hộ nghèo trên địa bàn tỉnh Quảng Trị, giai đoạn 2022-2026”

Kính gửi: Hội đồng nhân dân tỉnh tỉnh Quảng Trị

Thực hiện Nghị quyết số 40/NQ-HĐND, ngày 23/7/2020 của HĐND tỉnh Quảng Trị về Chương trình phát triển nhà ở tỉnh Quảng Trị đến năm 2025 và định hướng đến năm 2035; ý kiến chỉ đạo của Ban Thường vụ Tỉnh ủy tại Thông báo số 113-TB/TU ngày 14/6/2021 về chủ trương vận động xã hội hóa lĩnh vực văn hóa, xã hội và Thông báo số 211-TB/TU ngày 07/01/2022 về rà soát xây dựng Đề án vận động nguồn lực hỗ trợ xây mới nhà ở cho hộ nghèo trên địa bàn tỉnh giai đoạn 2022-2026; UBND tỉnh, Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam tỉnh trình Hội đồng nhân dân tỉnh dự thảo Nghị quyết thông qua Đề án “Vận động nguồn lực hỗ trợ xây mới nhà ở cho hộ nghèo trên địa bàn tỉnh Quảng Trị, giai đoạn 2022-2026” (sau đây gọi tắt là Đề án), cụ thể như sau:

I. SỰ CẦN THIẾT BAN HÀNH NGHỊ QUYẾT

Nhà ở là một trong những nhu cầu thiết yếu trong đời sống con người, Hiến pháp năm 2013 hiến định: “Công dân có quyền có nơi ở hợp pháp”, “Nhà nước có chính sách phát triển nhà ở, tạo điều kiện để mọi người có chỗ ở”. Đảng và Nhà nước ta luôn quan tâm giải quyết vấn đề nhà ở và ban hành nhiều chính sách nhằm nâng cao đời sống, hỗ trợ các hộ nghèo có nhà ở ổn định, an toàn, từng bước nâng cao mức sống, giảm nghèo bền vững.

Xác định nhà ở và sinh kế là nhu cầu cơ bản nhất của hộ nghèo; tính từ năm 2004 đến nay, thông qua nguồn kinh phí của Nhà nước và các nguồn hỗ trợ của xã hội, toàn tỉnh đã hỗ trợ xây dựng trên 22.000 nhà ở cho hộ nghèo và các đối tượng khó khăn khác; xây mới và sửa chữa 12.835 nhà ở cho người có công với cách mạng¹. Nhờ đó, nhà ở của nhiều hộ nghèo, hộ người có công đã được cải thiện, tạo điều kiện ổn định đời sống vật chất, tinh thần, góp phần phát triển kinh tế gia đình và vươn lên thoát nghèo.

Tuy nhiên, do nhiều nguyên nhân khách quan và chủ quan như: nằm trong vùng khí hậu khắc nghiệt, thường xuyên bị bão, lũ; xuất phát điểm thấp, thu nhập của người dân không đủ tích trữ; mức hỗ trợ xây dựng nhà ở đối với hộ nghèo từ các chính sách của nhà nước cũng như từ các nguồn lực khác thấp... nên đa phần nhà ở của hộ nghèo có chất lượng không cao, tuổi thọ ngắn... Vì vậy, trên địa bàn

¹ Hỗ trợ nhà ở theo Quyết định 22/2013/QĐ-TTg 8.097 nhà, trong đó xây mới 1.693 nhà, sửa chữa , nâng cấp 6.404 nhà; Hỗ trợ nhà ở từ Quỹ Đền ơn đáp nghĩa 4.738 nhà, trong đó xây mới 3.196 nhà, sửa chữa 1.542 nhà.

tính luôn tồn tại một bộ phận người dân nói chung và hộ nghèo nói riêng chưa có nhà ở, hoặc nhà ở không đảm bảo nhu cầu tối thiểu của cuộc sống.

Rà soát hộ nghèo cuối năm 2021, toàn tỉnh có 4.111 hộ nghèo thiếu hụt về chất lượng nhà ở chiếm đến 39,41% theo chuẩn nghèo tiếp cận đa chiều giai đoạn 2016-2020; 5.913 hộ nghèo thiếu hụt về chất lượng nhà ở (31,59%) theo chuẩn nghèo đa chiều giai đoạn 2022-2025. Số hộ nghèo thiếu hụt về diện tích nhà ở là 10.728 hộ (57,32%) theo chuẩn nghèo mới...

Tổng hợp kết quả rà soát các hộ gia đình chưa có nhà ở, hoặc nhà ở tạm bợ, hư hỏng mà không có khả năng tự xây dựng, toàn tỉnh có 3.152 hộ nghèo thiếu hụt gay gắt về nhà ở¹...

Giai đoạn 2021-2025, Thủ tướng Chính phủ đã ban hành 02 chương trình mục tiêu quốc gia có nội dung hỗ trợ nhà ở cho các hộ nghèo khó khăn là: Chương trình mục tiêu quốc gia về phát triển kinh tế-xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi và Chương trình mục tiêu quốc gia giảm nghèo bền vững; Tuy nhiên, là những hộ nghèo thiếu hụt gay gắt về nhà ở, các hộ gia đình hầu như không có tích trữ để cùng nhà nước xây dựng nhà ở cho chính bản thân họ, trong khi nguồn lực hỗ trợ của nhà nước không đủ để xây dựng nhà ở.

Vì vậy, để có cơ sở huy động các nguồn lực từ xã hội, từ ngân sách nhà nước để hỗ trợ hộ nghèo xây mới nhà ở giai đoạn 2022-2026, việc ban hành Nghị quyết thông qua Đề án “Vận động nguồn lực hỗ trợ xây mới nhà ở cho hộ nghèo trên địa bàn tỉnh Quảng Trị, giai đoạn 2022-2026” là rất cần thiết, tạo cơ sở pháp lý trong việc huy động, phân bổ ngân sách nhà nước, đáp ứng nhu cầu cấp thiết về nhà ở của hộ nghèo, góp phần bảo đảm an sinh xã hội; tạo điều kiện phát triển nguồn lực con người và giảm tỷ lệ hộ nghèo về nhà ở; đảm bảo cho hộ nghèo có nhà ở an toàn, ổn định, có khả năng chống chịu tác động của thiên tai, góp phần nâng cao chất lượng cuộc sống và giảm nghèo bền vững.

II. MỤC ĐÍCH, QUAN ĐIỂM XÂY DỰNG NGHỊ QUYẾT

1. Mục đích

Nghị quyết thông qua Đề án là cơ sở pháp lý trong việc huy động các nguồn vốn và phân bổ ngân sách nhà nước để hỗ trợ xây mới nhà ở cho hộ nghèo thiếu hụt gay gắt về nhà ở, nhằm đảm bảo nhu cầu thiết yếu về điều kiện sống, góp phần đảm bảo an sinh xã hội, nâng cao chất lượng cuộc sống và giảm nghèo bền vững.

2. Quan điểm

Đảm bảo yêu cầu về tính hợp hiến, hợp pháp, tuân thủ đúng thẩm quyền, hình thức, trình tự thủ tục xây dựng, ban hành văn bản quy phạm pháp luật.

Tổ chức huy động các nguồn lực hợp pháp hỗ trợ xây mới nhà ở cho hộ nghèo phù hợp với đặc điểm tình hình của tỉnh và khả năng cân đối, bố trí nguồn lực của tỉnh gắn với nguồn lực của trung ương và nguồn xã hội hóa để thực hiện Đề án đạt kết quả cao.

¹ Tổng hợp theo Hướng dẫn liên ngành số 1039/HDLN-UBMT-LĐTĐBXH ngày 28/5/2021 về việc Rà soát các hộ gia đình chưa có nhà ở hoặc có nhà ở tạm bợ, hư hỏng mà không có khả năng tự xây dựng, sửa chữa trên địa bàn tỉnh Quảng Trị.

Thực hiện đúng trách nhiệm của cơ quan quản lý nhà nước ở địa phương đối với chính sách về nhà ở đối với hộ nghèo; đẩy mạnh việc xã hội hóa huy động nguồn lực hỗ trợ giảm nghèo bền vững; đảm bảo công khai, dân chủ trong việc tiếp nhận, phản hồi ý kiến, kiến nghị của các tổ chức, cá nhân trong quá trình xây dựng, ban hành và tổ chức thực hiện Đề án.

III. QUÁ TRÌNH XÂY DỰNG DỰ THẢO NGHỊ QUYẾT

1. Về việc khảo sát, xây dựng Đề án và Nghị quyết

- Xuất phát từ thực trạng nhà ở hộ nghèo và các đối tượng khó khăn về nhà ở khác trên địa bàn tỉnh, ngày 07/5/2021, UBND tỉnh tổ chức cuộc họp bàn về kế hoạch xây dựng Đề án “Vận động hỗ trợ nhà ở cho hộ nghèo và các đối tượng khó khăn về nhà ở trên địa bàn tỉnh giai đoạn 2021-2025”, theo đó giao Sở Lao động-Thương binh và Xã hội phối hợp Ủy ban MTTQ Việt Nam tỉnh tổ chức khảo sát, đánh giá thực trạng nhà ở hộ nghèo và các đối tượng khó khăn về nhà ở trên địa bàn tỉnh và xây dựng Đề án.

Ủy ban MTTQ Việt Nam tỉnh phối hợp Sở Lao động-Thương binh và Xã hội ban hành Hướng dẫn liên ngành số 1039/HDLN-UBMT-LĐTĐBXH, ngày 28/5/2021 về việc rà soát các hộ gia đình chưa có nhà ở hoặc có nhà ở tạm bợ, hư hỏng mà không có khả năng tự xây dựng, sửa chữa trên địa bàn tỉnh Quảng Trị.

- Thực hiện ý kiến chỉ đạo của Ban Thường vụ Tỉnh ủy tại Thông báo kết luận số 113-TB/TU ngày 14/6/2021 về chủ trương vận động xã hội hóa lĩnh vực văn hóa xã hội, ngày 21/6/2021 của UBND tỉnh ban hành công văn số 2534/UBND-VX chỉ đạo Sở Lao động-Thương binh và Xã hội phối hợp với các đơn vị liên quan và địa phương hoàn thiện các Đề án vận động xã hội hóa trong lĩnh vực văn hóa, xã hội.

Sở Lao động - Thương binh và Xã hội phối hợp xây dựng dự thảo Đề án và trình UBND tỉnh, UBMTTQVN tỉnh theo công văn số 2035/SLĐTĐBXH-BTXH ngày 27/9/2021.

Ngày 21/9/2021, Ban cán sự Đảng UBND tỉnh có công văn số 62-CV/BCSĐ gửi Ban Thường vụ Tỉnh ủy xin ý kiến về dự thảo đề án vận động xã hội hóa lĩnh vực văn hóa, xã hội. Trên cơ sở ý kiến của Ban Thường vụ Tỉnh ủy tại Thông báo kết luận số 167-TB/TU ngày 24/9/2021, UBND tỉnh có công văn số 4704/UBND-VX ngày 05/10/2021, gửi Ban Thường trực UBMTTQVN tỉnh về việc triển khai thực hiện Đề án vận động nguồn lực hỗ trợ nhà ở cho hộ nghèo.

Thực hiện chỉ đạo của Tỉnh ủy tại Thông báo số 193-TB/TU ngày 31/11/2021 kết luận cuộc họp ngày 25/11/2021 và Thông báo số 211-TB/TU ngày 07/01/2022 kết luận cuộc họp ngày 04/01/2022 của Ban Thường vụ Tỉnh ủy, Ban Cán sự Đảng UBND tỉnh có công văn số 110-CV/BCSĐ, ngày 14/01/2022 giao Sở Lao động-Thương binh và Xã hội hoàn thiện Đề án.

Sở Lao động - Thương binh và Xã hội điều chỉnh một số nội dung liên quan và điều chỉnh tên gọi là Đề án “Vận động nguồn lực hỗ trợ xây mới nhà ở cho hộ nghèo trên địa bàn tỉnh Quảng Trị, giai đoạn 2022-2026”, trình Ban Cán sự Đảng UBND tỉnh tại công văn số 154/SLTTĐBXH-BTXH ngày 19/01/2022.

Tại Thông báo số 21-TB/BCSD ngày 14/9/2022 về Kết luận cuộc họp Ban Cán sự Đảng UBND tỉnh ngày 13/9/2022, Ban Cán sự Đảng UBND tỉnh có ý kiến như sau:

- Thống nhất sửa lại tên gọi của Đề án là: “Đề án huy động nguồn lực thực hiện chính sách hỗ trợ xây mới nhà ở cho hộ nghèo trên địa bàn tỉnh Quảng Trị, giai đoạn 2022-2026”.

- Về kinh phí thực hiện Đề án gồm: Nguồn ngân sách Trung ương và ngân sách tỉnh bố trí tối đa là 60%, phần còn lại tích cực vận động nguồn xã hội hoá; giao Văn phòng UBND tỉnh thống nhất với UBMTTQVN tỉnh và các ngành liên quan tham mưu văn bản đề Ban Cán sự Đảng UBND tỉnh báo cáo xin ý kiến Ban Thường vụ Tỉnh ủy trước khi trình Hội đồng nhân dân tỉnh xem xét thông qua.

- Ngày 03/10/2022, UBMTTQVN tỉnh có Công văn số 1519/MTTQ-BTT thống nhất kinh phí thực hiện Đề án xóa nhà tạm cho người nghèo.

2. Về việc lấy ý kiến dự thảo Đề án, Nghị quyết

Ngày 30/3/2022, Ủy ban MTTQ Việt Nam tỉnh có công văn số 1274/MTTQ-BTT gửi các Sở, ngành liên quan và UBND, UBMT các huyện, thị xã, thành phố đề nghị góp ý kiến dự thảo Đề án, theo đó, đã tổng hợp, chỉnh sửa dự thảo Đề án.

Ngày 19/4/2022, Ủy ban MTTQ Việt Nam tỉnh có Công văn số 1294/MTTQ-BTT gửi Sở Thông tin và Truyền thông tỉnh về việc đăng tải dự thảo Tờ trình, Nghị quyết và Đề án “Vận động nguồn lực hỗ trợ xây mới nhà ở cho hộ nghèo trên địa bàn tỉnh Quảng Trị, giai đoạn 2022-2026” để lấy ý kiến tham gia rộng rãi của nhân dân.

Ý kiến góp ý của các Sở, ban ngành và UBND, UBMT các huyện, thị xã, thành phố đã được tiếp thu để điều chỉnh dự thảo Đề án, dự thảo Nghị quyết (tổng hợp tiếp thu, giải trình góp ý kèm theo).

3. Về việc thẩm định Đề án, Nghị quyết

Dự thảo Nghị quyết đã được Sở Tư pháp tham gia ý kiến tại công văn số 657/STP-XD&KTVBQPPL, ngày 29 tháng 4 năm 2022 về việc tham gia dự thảo Nghị quyết thông qua Đề án “Vận động nguồn lực hỗ trợ xây mới nhà ở cho hộ nghèo trên địa bàn tỉnh Quảng Trị, giai đoạn 2022-2026”.

Trên cơ sở ý tham gia của Sở Tư pháp, Ủy ban MTTQ Việt Nam tỉnh đã tiếp thu, giải trình các ý kiến của Sở Tư pháp và hoàn chỉnh dự thảo Đề án, Nghị quyết (Báo cáo thuyết minh và tổng hợp, giải trình tiếp thu góp ý các Dự thảo kèm theo).

IV. BỐ CỤC VÀ NỘI DUNG CƠ BẢN CỦA DỰ THẢO NGHỊ QUYẾT

1. Bố cục

Nghị quyết gồm 02 phần chính

- Phần căn cứ: Viện dẫn các cơ sở pháp lý của Trung ương, địa phương có liên quan

- Phần nội dung: Gồm 02 điều khoản

Điều 1. (Thông qua nội dung của Đề án)

Điều 2. Tổ chức thực hiện

2. Nội dung cơ bản

2.1. Mục tiêu

a) Vận động nguồn lực để hỗ trợ xây mới nhà ở cho hộ nghèo chưa có nhà ở hoặc có nhà ở tạm bợ, xuống cấp trên địa bàn tỉnh nhằm bảo đảm các đối tượng có nhà ở an toàn, ổn định cuộc sống, thực hiện chính sách an sinh xã hội, qua đó thoát nghèo bền vững, cũng như góp phần thực hiện quyền có nhà ở và quyền sở hữu nhà ở theo Luật Nhà ở năm 2014.

b) Đảm bảo sau khi hỗ trợ các hộ gia đình có nhà ở an toàn, góp phần cải thiện cuộc sống, giảm nghèo bền vững.

c) Xây mới 3.152 nhà ở cho hộ nghèo, đến cuối năm 2026 toàn tỉnh cơ bản không còn hộ gia đình nghèo ở nhà tạm bợ.

2.2. Nguyên tắc hỗ trợ

a) Huy động từ nhiều nguồn vốn để thực hiện; mỗi hộ gia đình chỉ được hỗ trợ một lần từ nguồn vốn của Đề án; hộ gia đình có trách nhiệm tham gia đóng góp và tự tổ chức xây dựng nhà ở.

Trường hợp hộ nghèo trong Đề án được các tổ chức, doanh nghiệp đăng ký hỗ trợ 100% kinh phí xây mới theo mức hỗ trợ của Nghị quyết thì không sử dụng nguồn ngân sách của Đề án để hỗ trợ.

Trường hợp hộ nghèo trong Đề án thuộc các chính sách, chương trình của nhà nước, hoặc được các tổ chức, đơn vị, cá nhân đăng ký xây mới nhưng kinh phí chưa đạt định mức hỗ trợ của Nghị quyết sẽ được Đề án hỗ trợ phần chênh lệch.

b) Nhà làm mới đảm bảo diện tích sử dụng tối thiểu 30m² (đối với những hộ đơn thân, có thể xây dựng nhà ở có diện tích sử dụng nhỏ hơn nhưng không thấp hơn 18m²); đảm bảo tiêu chuẩn “3 cứng” (nền cứng, khung - tường cứng, mái cứng); tuổi thọ căn nhà từ 20 năm trở lên; đáp ứng yêu cầu công năng, an toàn trong sử dụng; đảm bảo mỹ quan và phù hợp với phong tục tập quán của địa phương.

2.3. Đối tượng, điều kiện được hỗ trợ về nhà ở

a) Đối tượng hỗ trợ: Hộ nghèo đang sinh sống và có hộ khẩu thường trú tại địa phương được Chủ tịch Ủy ban nhân dân xã, phường, thị trấn công nhận trước ngày Nghị quyết ban hành. Các trường hợp hộ nghèo phát sinh (nếu có) giao cho các huyện, thị xã, thành phố xem xét, thực hiện đảm bảo nguyên tắc, mức hỗ trợ theo quy định tại khoản 2 và khoản 5 Điều này.

b) Điều kiện hỗ trợ về nhà ở

- Đã tách hộ trên 3 năm, có đất để xây dựng nhưng chưa có nhà ở mà hộ gia đình không đủ nguồn lực để xây dựng nhà.

- Đã có nhà ở nhưng tạm bợ hoặc hư hỏng, dột nát có nguy cơ sập đổ mà gia đình không có khả năng tự cải thiện nhà ở.

2.4. Phạm vi thực hiện Đề án

Đề án thực hiện trên địa bàn tỉnh Quảng Trị, giai đoạn 2022-2026.

2.5. Định mức hỗ trợ

- Vùng miền núi, dân tộc thiểu số: mức hỗ trợ 70.000.000 đồng/hộ (Bảy mươi triệu đồng/hộ).
- Vùng đồng bằng: mức hỗ trợ 60.000.000 đồng/hộ (Sáu mươi triệu đồng/hộ).

2.6. Kinh phí

Tổng kinh phí thực hiện Đề án là: 217.297.000.000 đồng (Hai trăm mười bảy tỷ, hai trăm chín mươi bảy triệu đồng; được thực hiện theo cơ cấu như sau:

a) Nguồn trung ương: 99.240.000.000 đồng (hỗ trợ 40.000.000 đồng/hộ theo chính sách hỗ trợ nhà ở cho hộ nghèo thuộc huyện nghèo theo Quyết định số 90/QĐ-TTg, hỗ trợ nhà ở cho hộ nghèo đồng bào dân tộc thiểu số, hộ nghèo đồng bào dân tộc Kinh vùng đặc biệt khó khăn theo Quyết định 1719/QĐ-TTg);

b) Nguồn ngân sách tỉnh: 31.139.000.000 đồng (tùy theo điều kiện cụ thể để thực hiện hỗ trợ).

c) Nguồn xã hội hóa: 86.918.000.000 đồng (tùy theo điều kiện cụ thể để thực hiện hỗ trợ).

V. KIẾN NGHỊ, ĐỀ XUẤT

Đề nghị HĐND tỉnh thông qua Nghị quyết và phân bổ ngân sách địa phương để thực hiện đề án

Ủy ban nhân dân tỉnh kính trình Hội đồng nhân dân tỉnh Khóa VIII, Kỳ họp thứ 12 xem xét, ban hành.

(Hồ sơ gửi kèm theo Tờ trình gồm: Dự thảo Nghị quyết của Hội đồng nhân dân tỉnh; Đề án; Tổng hợp tiếp thu, giải trình góp ý)./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- TT. Tỉnh ủy, TT.HĐND tỉnh;
- TT UBMTTQVN tỉnh;
- Chủ tịch, các PCT UBND tỉnh;
- Các Ban của HĐND tỉnh;
- Sở Tư pháp;
- Sở LĐ-TB&XH;
- Lưu VT, KGVX.

TM. ỦY BAN NHÂN DÂN
CHỦ TỊCH

Võ Văn Hưng